

# ΤΟ "ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟ"

ΤΡΙΠΡΑΚΤΟΣ ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΟΥ κ. Δ. ΚΟΥΝΕΛΑΚΗ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο κ. Αργυρόπουλος έσκόπευε νά έγκαινιάσῃ τὴν καλοκαιρινή του σαιζόν με τὸ «Στυλὸ τῆς Κυρίας», διασκευὴ μιᾶς κωμωδίας τοῦ γνωστοῦ Οὐγγρου συγγραφέως Φοντὸρ. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ κ. Κουνελάκης τοῦ διάβασε μιὰ νέα του κωμωδία, τὸ «Ἐνοικιοστάσιο», καὶ ὁ κ. Αργυρόπουλος ἀντὶ ν' ἀρχίσῃ τὶς θερινές του παραστάσεις με ἓνα ζένο ἔργο, ἐπροτίμησε νά πῃ ἀρχισῇ με ἓνα ἔργο ἑλληνικόν. Ἐκάμε καλὰ. Εἶναι εὐχάριστο ὅτι τώρα τελευταία μερικοὶ Ἀθηναῖοι θιασάρχαι δείχνουν γιὰ τὴν ἐγχώρια θεατρικὴ παραγωγή μιὰ συμπάθεια καὶ μιὰ στοργή, πού παλαιότερα δὲν τὶς ἔδειχναν. Ἀλλωστε στὴν προκειμένη περίπτωσι ἐπρόκειτο γιὰ συγγραφέα ὠριμό, σοβαρό, με συνειδησι λογοτεχνικὴ καὶ ὄχι βιομηχανικὴ, καὶ πού ἔχει στὸ ἐνεργητικόν του μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία, τὴν «Ἀπαγωγή τῆς Σμαράγδας», πού ἐπαίχθηκε πέρυσι.

Λοιπὸν ἄς τὸ πῶ. Ὁ κ. Κουνελάκης, γνώστης τῆς σκηνῆς, κωμοδιογράφος με φαντασία καὶ με λογοτεχνικά ἐφόδια, αὐτὴ τὴ φορά ὑστέρησε. Ἐγράψε μιὰ κωμωδία, ἡ ὁποία «στέκεται» θέβαια — ἐπειδὴ ἐρμηνεύεται με στοργή καὶ τὴν ἐρμηνεύει ὁ κ. Αργυροπούλου — τὴν ὁποίαν παρακολουθοῦμε, ἡ ὁποία κάνει τὸ «κοινόν» καὶ γελά, πού ὁ κάπως εἰδοποιημένος ὁμως θεατὴς βλέπει γρήγορα τὰ ἐλαττώματά της. Τὸ «Ἐνοικιοστάσιο» εἶναι μιὰ κωμωδία ἰσχνή, χωρὶς πλούτο ἐπεισοδίων, χωρὶς εὐρήματα, με στοιχεῖα κωμικά, καὶ στὸν διάλογο καὶ στὸ σκίτσάρισμα τῶν προσώπων, λιγάνῃ εὐκολὰ καὶ «φθηνά» ἀπὸ ὅπου λείπει ἐκεῖνο ἀκριβῶς πού ἐχαρακτήριζε τὴν «Ἀπαγωγή τῆς Σμαράγδας», ἡ κωμικὴ φαντασία. Καὶ τὸ γεγονὸς γύρω ἀπὸ τὸ ὁποῖον πλέκεται ὅλη ἡ κωμωδία φαίνεται ἀρκετὰ ἀπίθανο. Δυσκολευόμεθα νά πιστέψωμε ὅτι ἓνας ἰδιοκτῆτης σπιτιῶν, καὶ ἂν ἀκόμη ἔχῃ 17 σπῖτια, καὶ εἶναι καὶ λιγάκι λόγῳ τοῦ ὑπερβολικοῦ θαυμασμοῦ πού τρέφει πρὸς τὸ ὠραῖο φύλο, «γκαγκά», ἔχει τέτοια ἀγνοία τῶν νοικάρηδων του ὥστε ξεσπιτώνει ἓνα νοικάρη του γιὰ νά τὸν ξαναβάλλῃ εὐθύς ἀμέσως στὸ ἴδιο τὸ σπῖτι ἀπὸ ὅπου τὸν ἔβγαλε. Τέτοιες ἀπίθανότητες, καὶ ἀκόμη μεγαλύτερες, παρουσιάζει θέβαια ἡ ζωὴ, ὅταν ὁμως τὶς παρουσιάζῃ ἡ τέχνη ὅταν δηλαδὴ ἔχωμε ὡς δεδομένον ὅτι τὰ πράγματα «δὲν συνέβησαν πράγματι», ἀλλὰ τὰ ἐπενόησε καὶ τὰ συνεδύασε ὁ συγγραφεὺς, τότε τὰ πράγματα γιὰ νά τὰ δεχθοῦμε πρέπει νά εἶναι τελείως ἀληθοφανῆ.

Ὅταν συμβαίῃ αὐτὸ μπορούμε τότε νά δεχθοῦμε ὡς ἀληθινὰ καὶ τὰ πῖο ἀπίθανα πράγματα. Γιατί — τὸ ἔλεγε ὁ Ὁσκάρ Οὐάιλντ — τὴν τέχνη δὲν τὴν ἐνδιαφέρει τόσο ἡ ἀλήθεια, ὅσο ἡ ἀληθοφάνεια.

Δὲν θὰ εἶχα τίποτε ἄλλο νά πῶ γιὰ τὴν νέα κωμωδία τοῦ κ. Κουνελάκη.

Παρά αὐτὸ μόνο: Ὅτι ἐνῷ ἄλλος συγγραφεὺς λιγώτερο ἐπιδέξιός καὶ λιγώτερο ἔμπειρος, με τὸ ἰσχνὸ θέμα τοῦ «Ἐνοικιοστασίου» δύσκολα θὰ τὰ ἔβγαζε πέρα, ὁ κ. Κουνελάκης ἔφτιασε, χάρις στὴν πείρα του καὶ τὸ σκηνικὸ ἐνστικτὸ του, ἓνα ἐργάκι πού «στέκεται». Με ζόρισμα γεμίζουν οἱ τρεῖς πράξεις, ἀλλ' ὅπως ὅποτε «γεμίζουν». Ἡ πεθερά, τὰ μελίσσια, οἱ φακές πού πιάνουν σκουληκι καὶ ἐξανεμίζονται, ἡ χαριτωμένη παξιμαδοῦλα τοῦ δικηγορικοῦ γραφείου, πού ξεχειλίζει ἡ καρδιά της ἀπὸ τρυφερότητα γιὰ τὸν πρωτο τυχόντα, φθάνει ν' ἀνήκῃ στὸ... ἰσχυρὸ φύλο, τὸ ἀπὸ τηλεφώνου ὑδρεολόγιον τοῦ τελούς τῆς δευτέρας πράξεως, τὸ ὁποῖον, ὁ θεὸς νά με συγχωρέσῃ, ἀλλὰ ὑποπτεύομαι ὅτι ἔβαλε λίγο τὸ χεράκι του ὁ κ. Αργυρόπουλος, (ἀναγνωρίζει κανεὶς ἀμέσως τὴν... τεχνοτροπία του), ἡ χαζὴ ὑπηρετριά — ἡ χαζοπούλια ἡ τοῦ διαδόλου κάλτσες εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στὶς κωμωδίες οἱ ὑπηρετρίες — ὅλα αὐτὰ γεμίζουν τὴν κωμωδία καὶ δὲν ἀφίνουν νά ἀτονήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ θεατοῦ. Ἀλλὰ γιὰτί τόσες ἑλληνικοῦρες στὴν φρασσιολογία τῶν δύο δικηγόρων — σήμερα οἱ Ἀθηναῖοι δικηγόροι μιλοῦνε πολὺ πῖο ἀπλᾶ — καὶ γιὰτί τόση στερεοτυπία στὰ λόγια μερικῶν προσώπων; Ἡ πρωταγωνίστρια λέει διαρκῶς «ὅταν ἐγὼ κουνηθῶ», πράγμα πού δικαιολογεῖται θέβαια, ἀφοῦ αὐτὸ τὸ «ὅταν ἐγὼ κουνηθῶ» φέρνει ὅλη τὴν ἀναστάτῳσι, εἶναι τὸ «μοτίβο» νά ποῦμε τοῦ ἔργου, θὰ μπορούσε ὁμως νά ποικίλλεται λίγο, καὶ ὁ σπιτονοικοκύρης μιὰ κουθέντα ἔχει στὸ στόμα του, «νά ἐξηγοῦμεθα» καὶ «νά ἐξηγοῦμεθα». Ξέρω ὅτι αὐτὰ τὰ φραστικά «τίκ» ὑπάρχουν καὶ στὸν Μολιέρο καὶ εἶναι στοιχεῖα μεγάλης κωμικότητος κάποτε, ὄχι ὁμως ὅταν σ' αὐτὰ μόνον στηρίξῃ τὴν κωμικότητα ὁ συγγραφεὺς, ἀλλ' ὅταν συμπληρώνουν ἓνα σύνολο συγκροτημένο καὶ ἀπὸ πολλὰ ἄλλα κωμικὰ στοιχεῖα.

Τὸ «Ἐνοικιοστάσιο» ἐρμηνεύεται με πολὺ καλὴ θέλησι καὶ με πολὺ μπρίο ἀπὸ τὸν θίασο τοῦ κ. Αργυροπούλου. Ὅχι μόνον ὁ κ. Αργυρόπουλος, πού καὶ τὴν «Γενοθέφα» ἀκόμη θὰ τὴν ἔκανε εὐχάριστο ἔργο, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἡθοποιοί, ἡ κ. Γιώτα Αργυροπούλου, ἡ κ. Λώρη, ὁ κ. Αὐδῆς καταβάλλουν τὶς πῖο φιλότιμες προσπάθειες γιὰ ν' ἀποδώσουν με ζωντάνια τοὺς ρόλους των. Δὲν ἀποκλείεται μάλιστα, χάρις στὴν καλὴ ἐρμηνεία, τὸ «Ἐνοικιοστάσιο» νά κάμῃ μακρὰ σειρά παραστάσεων. Αὐτὸ ὁμως δὲν θὰ τὸ ἐμποδίσῃ νά εἶναι ἔργο ὄχι ἀντάξιο τοῦ κ. Κουνελάκη, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐγὼ τούλάχιστον, ὕστερα ἀπὸ τὴν «Ἀπαγωγή τῆς Σμαράγδας», ἔξακολουθῶ νά ἔχω τὶς μεγαλύτερες καὶ πῖο δικαιολογημένες, νομίζω, ἀξιώσεις.

Κλέων Παράσχος